

ЗМІСТ

I. ОКРЕМІ ПОКАЗНИКИ МОНІТОРИНГУ МІГРАЦІЙНИХ РИЗИКІВ	2
1.1. Зовнішні показники	2
1.1.1. Соціально-політична ситуація у світі	2
1.1.2. Наявність військових конфліктів та війн у світі	2
1.1.3. Наявність надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних,	4
1.1.4. Основні шляхи постачання нелегальних мігрантів у Світі	5
1.2. Внутрішні показники	8
1.2.1. Наявність в Україні надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних.	9
1.2.2. Події у районах проведення Антитерористичної операції.....	9
1.2.3. Кількість внутрішньо переміщених осіб з тимчасово окупованої території України.	10
1.2.4. Зміни в законодавстві.....	12
II. ВПЛИВ ЗНАЧЕНЬ ОКРЕМИХ ПОКАЗНИКІВ МОНІТОРИНГУ МІГРАЦІЙНИХ РИЗИКІВ НА МІГРАЦІЙНУ СИТУАЦІЮ В УКРАЇНІ..	12
2.1. У сфері внутрішньої міграції.....	12
2.2. У сфері нелегальної (незаконної) міграції.....	13
2.3. У сфері надання притулку.....	15
2.4. У сфері трудової міграції	16

I. ОКРЕМІ ПОКАЗНИКИ МОНІТОРИНГУ МІГРАЦІЙНИХ РИЗИКІВ

1.1. Зовнішні показники

1.1.1. Соціально-політична ситуація у світі

Минулого тижня (4 – 10 березня) світові події, які мали прямий або опосередкований вплив на міграцію, були такими:

- Рада ЄС додала 16 осіб і 12 компаній в список суб'єктів щодо яких ЄС застосовується обмежувальні заходи.

Рішення відображає новий перелік, введений резолюцією 2270 Ради Безпеки ООН, прийнятою 02.03.2016 у відповідь на випробування і запуск Північною Кореєю ядерної ракети 6 січня та 7 лютого 2016 року відповідно.

Санкції включають в себе обов'язковий огляд вантажів, які виїжджають та в'їжджають до Північної Кореї сушею, морем або повітрям. Також нові санкції будуть включати заборону на продаж або поставки стрілецької зброї та легких озброєнь Пхеньяну; і висилку корейських дипломатів, які займаються незаконною діяльністю¹.

- за оприлюдненням на тижні повідомленням на сайті Державного департаменту США, терористичні угруповання «ІДІЛ», «Аль-Каїда» та їхні підрозділи готують найближчим часом атаки в країнах Європи.

Відзначається, що виконавцями терактів можуть стати окремі особи, натхненні екстремістськими організаціями. Висока ймовірність терактів зберігатиметься і через те, що до Європи повертатимуться члени «ІДІЛ» з Сирії та Іраку. Європейські уряди вживають заходів для захисту від терактів, проте всі європейські країни залишаються потенційно уразливими²;

- 8 березня стало відомо про те, що Іран провів випробування декількох балістичних ракет, не дивлячись на тиск Вашингтона, який наполягає на недопустимості подібних дій.

Пуск був здійснений з підземних пускових установок в різних частинах країни. В офіційній заяві збройних сил говориться, що ціллю випробувань є демонстрація можливостей країни стримати будь-яку загрозу.

В січні США ввели нові санкції по відношенню до іранських компаній та приватних осіб у відповідь на проведення випробувань балістичних ракет восени 2015 року.

Водночас Іран наполягає, що випробування ракет не пов'язано з його ядерною програмою³.

1.1.2. Наявність військових конфліктів та війн у світі

Станом на 10.03.2016 конфліктні ситуації та війни спостерігаються орієнтовно у 66 країнах світу та окремих регіонах, у тому числі: у Африці – 28, в Азії – 16, в Європі – 9, у Південній Америці – 4, у Північній Америці – 1 та на Близькому Сході – 8.

1 <http://www.unian.ua/world/1283353-es-rozshiriv-sanktsiji-proti-kndr.html>;

2 <http://www.unian.ua/world/1282574-derjdep-ssha-poperediv-scho-islamisti-gotuyut-terakti-v-evropi-nayblizhchim-chasom.html>

3 <http://www.unian.net/world/1284875-iran-provel-ispytaniya-ballisticheskikh-raket.html>

Гарячі ситуації спостерігаються у 26 країнах та окремих територіях, в тому числі:

- в Африці – у 13 країнах:

ДР Конго, Малі, Судан, Сомалі і Туніс – війна проти терористичних угруповань;

Єгипет, Камерун і Нігерія – війна проти ісламістських бойовиків;

Бурунді, Лівія, Південний Судан і Мозамбік – громадянська війна;

ЦАР – сутички між мусульманами і християнами;

- в Азії – у 4 країнах:

Афганістан, Пакистан і Філіппіни – війна проти ісламістських бойовиків;

Бірма – війна проти повстанських груп;

- в Європі – у 2 країнах:

Росія – бойові дії проти ісламістських бойовиків у Чечні та Дагестані;

Україна – війна проти терористичних угруповань;

- у Південній Америці – у 1 країні:

Колумбія – війна проти терористичних угруповань;

- у Північній Америці – у 1 країні:

Мексика – війна проти наркокартелів;

- на Близькому Сході – у 5 країнах:

Ірак, Ізраїль, Ємен – війна проти ісламістських бойовиків;

Туреччина – війна проти терористичного угруповання;

Сирія – громадянська війна.

Найбільший резонанс впродовж останнього тижня отримали такі події:

Бірма – у ніч з черверга на п'ятницю 3-4 березня представники антиурядової «Араканської армії» за допомогою гранатометів знищили два автомобіля, що належать урядовим військовим, загинули близько 30 солдатів піхотного батальйону № 565.

Напад стався поблизу села Уанет Йон, приблизно в 18 милях на північний схід від міста Бутідаунг провінції Аракан⁴.

Ліван – вночі з 10 на 11 березня ліванські війська армії зіткнулися з терористами на північному сході країни у районі Рас Баальбеке недалеко від сирійського кордону, в результаті чого один солдат і вісім бойовиків були вбиті.

До якої групи належали нападники наразі невідомо⁵.

Південно-Східне море – у Південно-Китайське море, в якому за останні місяці посилилася воєнна активність Пекіна, прибула авіаносна група США на чолі з авіаносцем John C. Stennis. До складу ескадри входять також два крейсери і два есмінці.

Експерти вашингтонського Центру за нову американську безпеку називають похід кораблів США демонстрацією сили і ясным сигналом Пекіну, адже Вашингтон звинувачує Пекін у мілітаризації Південно-Китайського моря,

⁴ <http://www.warsintheworld.com/index.php/2016/03/05/burma-myanmar-arakan-army-claims-ambush-that-killed-30-government-troops/>

⁵ <http://www.warsintheworld.com/index.php/2016/03/11/lebanon-9-dead-as-lebanese-army-clashes-with-terrorists/>

де Пекін створив штучні острови на спірних архіпелагах. Йдеться у першу чергу про Парасельські острови і острови Спратлі. Острови оспорується кількома країнами: зокрема, на них претендують В'єтнам, Філіппіни, Малайзія, Тайвань і Бруней⁶.

Туніс – група бойовиків-ісламістів у понеділок, 7 березня, напала на армійські бараки та поліцейські відділки у туніському місті Бен-Кардан, що неподалік від лівійського кордону. Внаслідок сутичок загинули щонайменше 45 осіб. Серед вбитих - 28 ісламістів, десять силовиків та семеро цивільних осіб.

Це була вже друга сутичка з ісламістами на тунісько-лівійському кордоні за останній тиждень.

Відповідальність за теракт взяла на себе «ІДІЛ»⁷.

Сомалі – внаслідок авіаудару американських військово-повітряних сил по тренувальному табору сомалійського ісламістського угруповання «Аль-Шабааб» 5 березня було знищено понад 150 бойовиків, В операції були задіяні літаки та дрони.

Американська розвідка дізналася про те, що ісламісти планували масштабну атаку та становили загрозу для розквартированих у Сомалі військ США та Африканського Союзу⁸.

Туреччина – замінований автомобіль вибухнув в п'ятницю 4 березня біля гуртожитку для поліцейських в місті Нусайбін провінції Мардін на південному сході Туреччини.

В результаті інциденту двоє поліцейських загинули і 14 отримали поранення. Четверо потерпілих перебувають у важкому стані.

Після вибуху члени забороненої в Туреччині Робочої партії Курдистану (РПК) відкрили вогонь з гранатометів по будівлі, поліція відкрила вогонь у відповідь. Будівля гуртожитку отримала серйозні пошкодження, виникла пожежа⁹.

1.1.3. Наявність надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, в країнах, що мають спільні з Україною кордони

Республіка Білорусь

За повідомленнями Міністерства надзвичайних ситуацій Республіки Білорусь, надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, які б могли призвести до переміщення населення, впродовж минулого тижня у районах, що межують з кордонами України, не зафіксовано.

Республіка Молдова

Впродовж останнього тижня за даними Служби цивільного захисту і надзвичайних ситуацій Молдови наявність надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, які б могли призвести до переміщення населення, не зафіксовано.

Російська Федерація

6 <http://www.unian.ua/world/1282523-ssha-napravili-avianosnu-eskadru-do-pivdenno-kitayskogo-morya.html>

7 <http://www.unian.ua/world/1284556-islamisti-atakuvani-armiyski-baraki-ta-politseyski-viddilki-u-tunisi-zaginuli-45-osib-fotoreportaj.html>

8 <http://www.unian.ua/world/1284643-ssha-aviaudrom-znischili-v-somali-ponad-150-boyovikiv-islamistiv.html>

9 <http://www.unian.ua/world/1282661-na-shodi-turechchini-bilya-gurtojitku-pidirvali-avtomobil-e-zagibli-i-poraneni.html>

У регіонах, що межують з Україною за повідомленнями МНС Російської Федерації наявність надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, які б могли призвести до переміщення населення, не зафіксовано.

Республіка Польща

У регіонах Польщі, які межують з Україною, впродовж останнього тижня наявність надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, які б могли призвести до переміщення населення, не зафіксовано.

Румунія

У регіонах Румунії, які межують з Україною, впродовж останнього тижня наявність надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, які б могли призвести до переміщення населення, не зафіксовано.

Словацька Республіка

У регіонах Словацької Республіки, які межують з Україною, впродовж останнього тижня наявність надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, які б могли призвести до переміщення населення, не зафіксовано.

Угорщина

У регіонах Угорщини, які межують з Україною, впродовж останнього тижня наявність надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних, які б могли призвести до переміщення населення, не зафіксовано.

1.1.4. Основні шляхи постачання нелегальних мігрантів у Світі

За даними МОМ, оприлюдненими 8 березня, з початку року до Європи Середземним морем прибули 141 тис. 141 мігрант, при цьому 444 людини загинули чи пропали безвісти, намагаючись досягти європейських країн.

Мігранти продовжують прибувати на грецькі острови з Туреччини, незважаючи на присутність кораблів НАТО, розміщених з метою перехоплення контрабандистів¹⁰.

Мета мігрантів, що прибувають до Європи залишається незмінною – отримання статусу біженця та соціальних пільг у Великобританії, Німеччині, Швеції, Франції, Норвегії та інших розвинених країнах ЄС.

Основними маршрутами проникнення нелегальних мігрантів з країн Північної Африки та Близького Сходу до ЄС через є такими:

1) «Східний маршрут»: Україна та/або Румунія – Словакія та/або Угорщина – Австрія – Німеччина;

2) «Східний Середземноморський маршрут»: через Середземне море та/або через Турцію до Греції – Македонія – Сербія – Словакія та/або Угорщина – Австрія – Німеччина;

3) «Західний Балканський маршрут»: Греція – Албанія – Чорногорія та/або Сербія – Хорватія – Словенія та/або Угорщина – Австрія – Німеччина;

4) «Центральний Середземноморський маршрут»: через Середземне та Іонічне моря до Італії – Франція – Великобританія;

5) «Маршрут Апулія та Калабрія»: через Середземне море та/або через Турцію до Греції- через Середземне море до Італії – Франція – Великобританія;

10 <http://www.unian.ua/world/1284961-do-evrosoyuzu-z-pochatku-roku-seredzemnim-morem-vje-pribuli-ponad-140-tisyach-migrantiv.html>

б) «Західний Середземноморський маршрут»: через Середземне море до Іспанії – Франція – Великобританія;

7) «Західний Африканський маршрут»: по Атлантичному океану до Канарських іспанських островів;

8) «Північний маршрут»: Росія – Норвегія¹¹.

Європейська комісія, в рамках укладеної з Туреччиною 29.11.2015 угоди, оголосила про виділення першої частини фінансової допомоги Туреччині для розв'язання проблеми мігрантів.

Таким чином, були представлені перші гроші в рамках допомоги ЄС для мігрантів у Туреччині, які передбачають виділення 55 млн євро для задоволення невідкладних потреб сирійських школярів в Туреччині.

Також повідомляється, що 40 млн євро буде надано Туреччині в якості гуманітарної допомоги через всесвітню продовольчу програму¹².

Натомість Анкара, яка займає важливе місце у планах ЄС для вирішення кризи біженців, вчергове намагається переконати західних партнерів організувати «безпечну зону» у Сирії для прийняття біженців.

Президент Туреччини Реджеп Таїп Ердоган виступив із пропозицією побудувати для сирійських біженців місто. Його ідея, озвучена у промові, виголошеній ввечері п'ятниці, 4 березня, полягає у зведенні нового міста у північній Сирії біля кордону з Туреччиною, де змогла б жити частка з мільйонів утікачів із охопленої війною країни.

Ердоган відзначив, що уже обговорив цю схему з президентом США Бараком Обамою. Голова турецької держави уточнив, що, за його пропозицією, місто займатиме площу 4500 квадратних кілометрів. Його інфраструктуру він пропонує облаштовувати зусиллями міжнародної спільноти. Часові рамки реалізації проекту Ердоган не окреслив¹³.

6 березня генеральний секретар НАТО Йенс Столтенберг заявив про те, що НАТО розширює місію в Егейському морі та поглиблює співпрацю з Агентством з охорони зовнішніх кордонів Євросоюзу Frontex.

Кораблі НАТО будуть проводити розвідку, збирати інформацію та ділитимемося нею у реальному часі з турецькою і грецькою береговою охороною, а також Frontex, для того, щоб допомогти їм впоратися з кризою біженців та перервати комунікації контрабандистів.

У Східному Середземномор'ї вже перебувають три військові кораблі НАТО, до яких приєдналося грецьке з'єднання. Ще один корабель відправить в Егейське море Франція. Невдовзі до місії приєднаються і інші країни-члени НАТО¹⁴.

Єврокомісія також має намір домогтися повного відновлення вільного переміщення людей в Шенгенській зоні до кінця грудня цього року.

Про це повідомив єврокомісар з міграції, внутрішніх справ та громадянства Дімітріс Аврамопулос 04.03.2016. Він зазначив, що в даний час 8

¹¹ <http://frontex.europa.eu/trends-and-routes/migratory-routes-map/>

¹² <http://www.unian.ua/world/1283051-evrosyuz-vidiliv-turechchini-pershi-95-milyoniv-evro-na-migrantiv.html>

¹³ <http://www.unian.ua/world/1283720-prezident-turechchini-zaproponuvav-pobuduvati-u-siriji-nove-misto-dlya-bijentsiv.html>

¹⁴ <http://www.unian.ua/world/1284199-nato-rozshiryue-misiyu-v-egayskomu-mori.html>

з 26 держав Шенгену ввели прикордонний контроль на своїх внутрішніх кордонах, що є «виключно тимчасовим заходом»¹⁵.

В свою чергу канцлер **Австрії** Вернер Файман закликав ФРН обмежити прийом мігрантів квотою в 400 тисяч чоловік в рік, інакше мігранти продовжать рухатися в її напрямку.

Канцлер припустив, що Європа прийме близько 2 мільйонів мігрантів, якщо всі країни ЄС наслідуватимуть приклад Австрії і обмежать прийом заяв на надання притулку.

Влада країни має намір видати 37,5 тисячі дозволів на притулок в 2016 році. Минулого року за наданням статусу до влади Австрії звернулися близько 90 тисяч осіб¹⁶.

При цьому Австрія не хоче брати участі в розподілі мігрантів за квотами¹⁷.

Прикордонні служби **Литви, Латвії та Естонії** посилюють контроль та розпочали будівництво парканів на кордонах, зокрема, з Російською Федерацією та Білоруссю.

У цих країнах не виключають, що закриття так званого «балканського маршруту» може призвести до пошуку біженцями іншого шляху для потрапляння в ЄС. Такий шлях може пролягати через Росію або Білорусь.

Стурбованість литовців, естонців та латвійців ґрунтується насамперед на торішній ситуації у Фінляндії та Норвегії, так званим «Північним маршрутом», коли територією Росії до цих двох країн прибули близько шести тисяч біженців.

Спорудження паркану на кордонах розпочали поки Латвія та Естонія. Тим часом у Литві цього тижня відбуваються навчання за участі сотень прикордонників, співробітників поліції та солдатів. Під час навчань відпрацьовується подолання викликані біженцями кризи на державному кордоні. Однією з темою навчань є також повернення до паспортного контролю на кордоні з сусідами по ЄС.

Естонія, своєю чергою, оснащує кордон камерами відеоспостереження. Техніка має допомогти не лише в протидії нелегальній міграції, а й у боротьбі з контрабандою. Такими камерами вже оснащено кордон між Литвою та Білоруссю¹⁸.

З метою запобігання нелегального проникнення іноземців під видом шукачів притулку, ряд країн Балканського півострова та суміжних із ними країн розпочали процедуру закриття кордонів.

Словенія з опівночі 9 березня закрила свій кордон для біженців, які планують продовжити шлях до Австрії, Німеччини чи інших країн.

Любляна поінформувала сусідні країни, що суворо застосовуватиме правила Шенгенської зони і впускатиме лише людей з дійсними паспортами та

15 <http://www.unian.ua/world/1283106-evrokomisiya-pidgotuvala-plan-vidnovlennya-shengenu-do-kintsya-tsogo-roku.html>

16 <http://www.unian.ua/world/1283884-kantsler-avstriji-zaklikav-nimechchinu-vvesti-kvotu-na-priyom-migrantiv.html>

17 <http://www.unian.ua/world/1284011-avstriya-vidmovilasya-brati-uchast-u-rozpodili-migrantiv-za-kvotami.html>

18 <http://www.unian.ua/world/1285045-krajini-baltiji-rozpochali-budivnitstvo-parkaniv-na-kordonaх.html>

візами, а також тих, хто хоче подати заяву про надання притулку саме в Словенії. Окремі винятки усе ж можливі з гуманітарних міркувань.

Після рішення Словенії Міністерство внутрішніх справ **Сербії** повідомило, що так званий «балканський маршрут» (включає у себе Західний Балканський та Східний Середземноморський маршрути) для біженців відтепер практично закритий.

МВС Сербії узгоджуватиме свою політику з Словенією та Хорватією й так само закриє для біженців кордон з Македонією та Болгарією.

Зараз Македонія пропускає через свій кордон лише кілька сотень біженців на день, що призвело до скупчення більше 13 тисяч біженців з грецького боку кордону поблизу села Ідомені¹⁹.

Хорватія приєдналась до закриття так званого «балканського маршруту» мігрантів

Таке рішення Загреб ухвалив після того, як кордони для мігрантів закрили Словенія та Сербія. Крім того, таке ж рішення підтримала Македонія.

Незважаючи на те що Хорватія не є учасником Шенгенських угод, з опівночі 9 березня вона ввела такі самі правила для перетину її кордону мігрантами, як і Словенія. В'їжджати на територію Хорватії можуть тільки особи, які мають відповідні паспорти та візи²⁰.

В той же час **Угорщина** надішле більше поліцейських і військових для патрулювання своїх південних кордонів.

Угорщина також проводить уздовж свого кордону з Румунією підготовчі роботи для зведення при необхідності паркану протягом 10 днів.

При цьому, Угорщина вже побудувала паркан на своїх кордонах з Сербією та Хорватією²¹.

Країни-члени ЄС прагнуть запобігти проникненню біженців з Балканського півострова до інших країн ЄС після перекриття так званого «балканського маршруту» іншими шляхами.

Зокрема голова МВС Італії Анджеліно Альфано заявив про намір провести відповідні переговори з Албанією, щоб використати усі можливості для перешкоджання нелегальній міграції.

Албанія межує з північно-західною частиною Греції та може стати через це альтернативною транзитною країною після закриття кордонів для біженців Словенією, Хорватією та Македонією. З Албанії біженці можуть спробувати дістатися на узбережжя Італії Адріатичним морем. Крім того, через Албанію дістатися далі на північ можна і суходолом.

Також, ЄС проводяться консультації з Італією, оскільки біженці, зважаючи на перекриття «балканського маршруту», можуть знову посилити спроби дістатися італійського узбережжя з Лівії Середземним морем²².

1.2. Внутрішні показники

19 <http://www.unian.ua/world/1285079-sloveniia-z-opivnochi-zakrivae-kordon-dlya-tranzitu-bijentsiv.html>

20 <http://www.unian.ua/world/1285989-horvatiya-priednalas-do-zakritya-balkanskogo-marshrutu-bijentsiv.html>

21 <http://www.unian.ua/world/1285558-ugorschina-cherez-bijentsiv-ogolosila-krizovu-situatsiyu-na-vsiy-teritoriji.html>

22 <http://www.unian.ua/world/1287130-v-es-hochut-zapobigti-poyavi-inshih-marshrutiv-dlya-bijentsiv-pislya-zakritya-balkanskogo-koridoru.html>

1.2.1. Наявність в Україні надзвичайних ситуацій, у тому числі кліматичних.

Згідно з офіційною інформацією, розміщеною на офіційному інформаційному порталі Державної служби з надзвичайних ситуацій України надзвичайних, подій, які б призвели до можливого переселення людей протягом 4 – 10 березня на території України не зафіксовано.

1.2.2. Події у районах проведення Антитерористичної операції.

Протягом звітного тижня (4 – 10 березня) обстановка в зоні АТО залишалася незмінною: тривали бойові дії низької інтенсивності з епізодичним застосуванням важкого озброєння з боку незаконних збройних формувань окремих районів Донецької та Луганської областей (далі – НЗФ). Так, НЗФ, використовуючи БМП, великокаліберні кулемети, гранатомети, стрілецьку зброю, а також заборонене Мінськими угодами озброєння (82-мм і 120-мм міномети, САУ, танки) **333** рази порушили умови режиму припинення вогню, внаслідок чого 5 українських військовослужбовців загинули та **17** – отримали поранення.

Мал. 1 – Мапа АТО станом на 00 годин 11.03.2016

За інформацією Головного управління розвідки Міністерства оборони України (далі – ГУР МОУ), з боку Російської Федерації продовжується постачання зброї до бандформувань на сході України.

Так, військовою розвідкою встановлені чергові факти прибуття з території РФ інженерної техніки, мінно-вибухових речовин і боєприпасів для потреб першого та другого армійських корпусів т.з. ЛНР та ДНР.

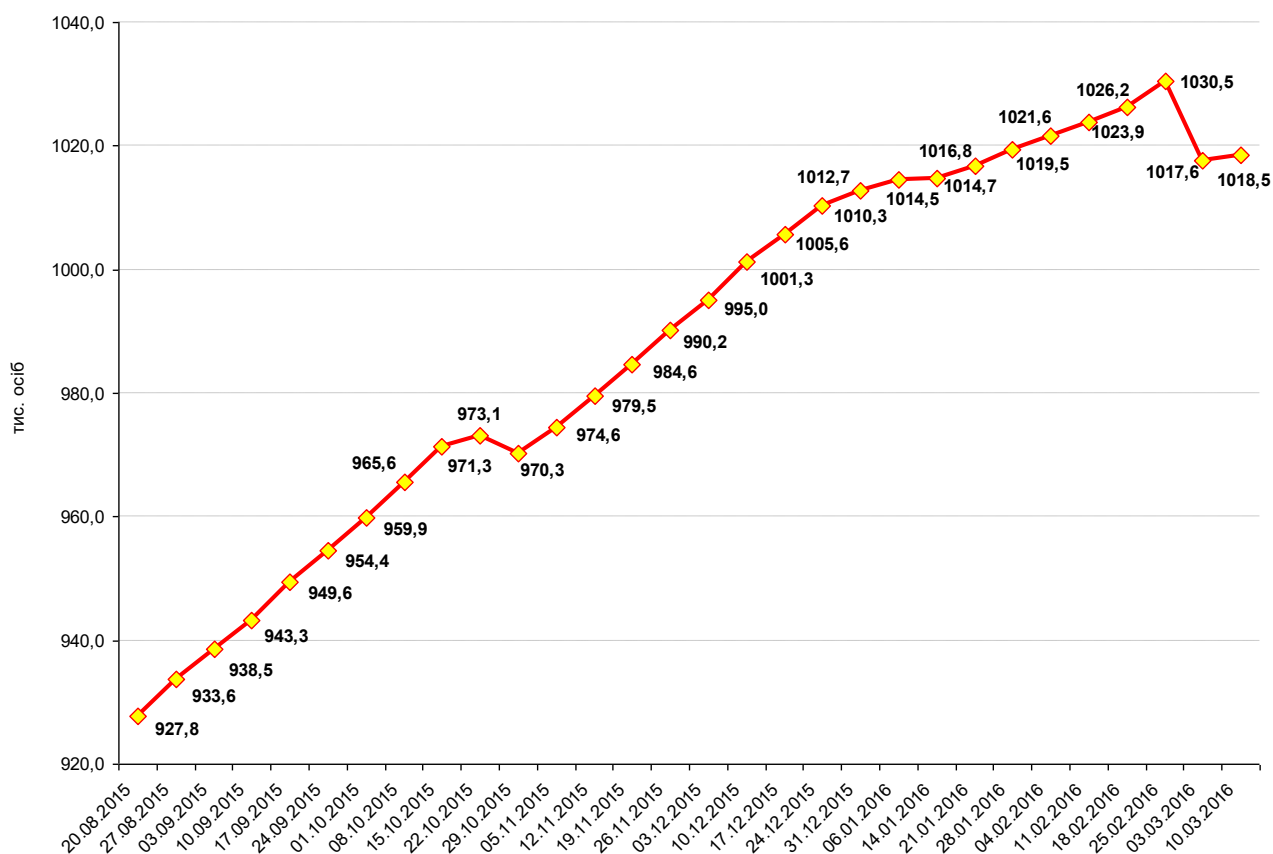
Зокрема, до н.п. Ізварине прибуло 5 вантажних автомобілів з боєприпасами, відвантажених на польовому артилерійському складі, розташованому в районі н.п. Руське (Куйбишевський р-н Ростовської обл.). Також колона інженерної техніки (2 одиниці ПЗМ, ГМЗ) і 2 вантажних автомобіля з мінно-вибуховими засобами була доставлена в селище Успенка.

1.2.3. Кількість внутрішньо переміщених осіб з тимчасово окупованої території України.

Згідно з оперативною інформацією Міжвідомчого координаційного штабу з питань соціального забезпечення громадян України, які переміщуються з районів проведення антитерористичної операції та тимчасово окупованої території, у період 4 – 10 березня кількість тимчасово розміщених громадян України, які переміщені з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції, збільшилася на 935 осіб (0,1 %). Із загальної кількості вказаних осіб 95,9 % – переселенці з Донецької та Луганської областей.

Станом на 10.03.2016 з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції до інших регіонів загалом переселено 1 018,5 тис. осіб (624,9 тис. сімей), у тому числі:

- з Донецької і Луганської областей – 996,5 тис. осіб;
- з АР Крим і міста Севастополь – 22 тис. осіб.

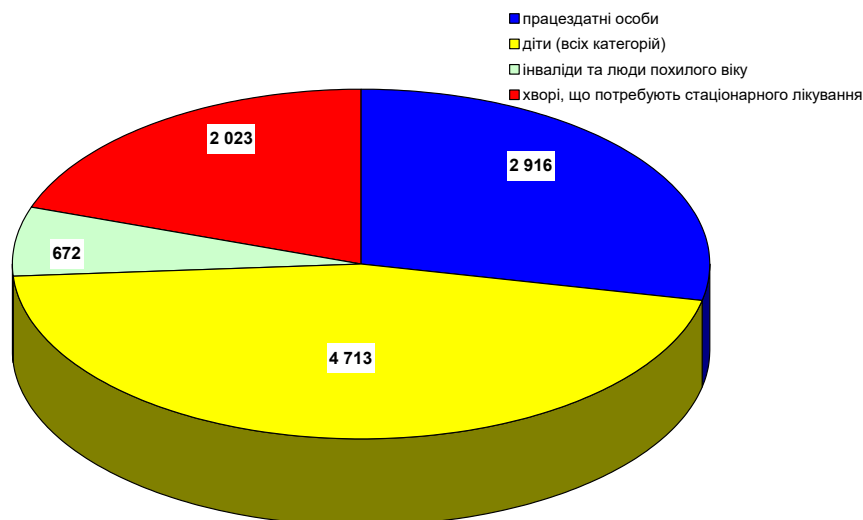
Мал. 2 – Кількість переселених осіб з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції до інших регіонів за наростаючим підсумком.

Найбільші потоки внутрішнього переміщення осіб з районів проведення АТО спрямовані у східні та центральні регіони України (Луганська, Харківська, Донецька, Дніпропетровська, Запорізька області та м. Київ).

Мал. 3 – Розподіл внутрішньо переміщених осіб за регіонами переселення.

За інформацією ДСНС України місцевими органами виконавчої влади на даний час визначено 600 об'єктів різної форми власності, в яких можливе розміщення 10,7 тис. внутрішньо переміщених осіб.

Мал. 4 – Можливості розміщення внутрішньо переміщених осіб за категоріями (осіб).

1.2.4. Зміни в законодавстві

Впродовж останнього тижня зміни у законодавстві, що стосуються сфер міграції, та які можуть вплинути на сфери міграції, не відбувалися.

II. ВПЛИВ ЗНАЧЕНЬ ОКРЕМИХ ПОКАЗНИКІВ МОНІТОРИНГУ МІГРАЦІЙНИХ РИЗИКІВ НА МІГРАЦІЙНУ СИТУАЦІЮ В УКРАЇНІ

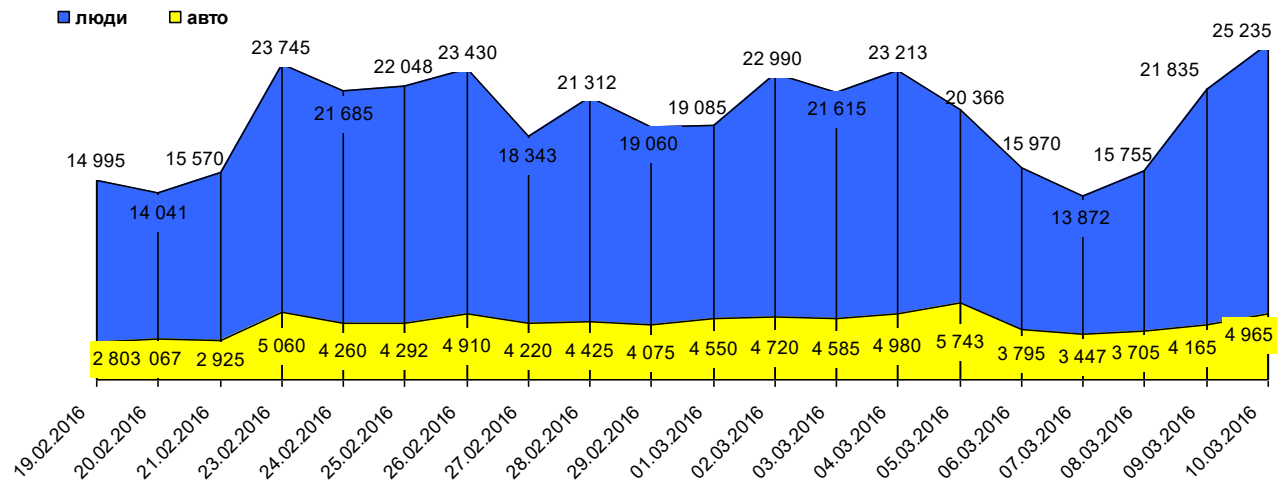
2.1. У сфері внутрішньої міграції

Ризик посилення обсягів внутрішньої міграції населення з тимчасово окупованої території України та районів проведення АТО.

Як уже зазначалося вище, впродовж останнього тижня (4 – 10 березня) кількість внутрішньо переміщених осіб в Україні збільшилася на 935 осіб.

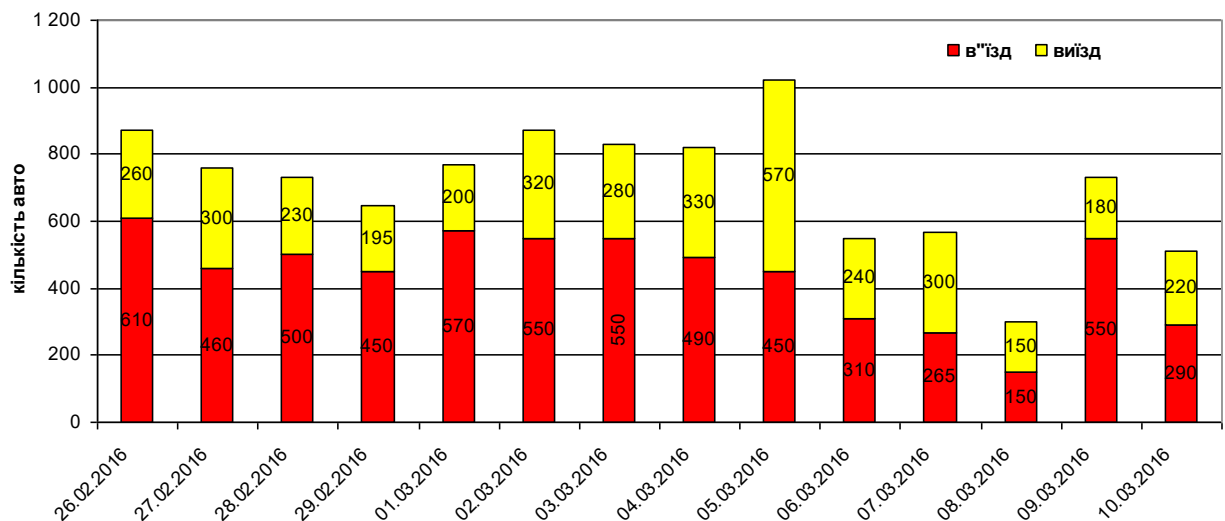
Наведене пояснюється тим, що, незважаючи на роботу ремонтних бригад з відновлення інфраструктури в окремих районах Донецької та Луганської областей, а також гуманітарну допомогу благодійних організацій, соціально-гуманітарна обстановка в зоні проведення АТО залишається складною.

За інформацією Державної прикордонної служби України (далі – ДПСУ), протягом звітного тижня зменшився пасажиро-транспортний потік на контрольних пунктах в'їзду-виїзду на лінії розмежування в зоні проведення антитерористичної операції на сході України (далі – КПВВ).

Мал. 5 – Пасажиро-транспортний потік в контрольних пунктах в'їзду-виїзду на лінії розмежування в зоні проведення АТО.

Разом зі збільшенням пасажиро-транспортного потоку на КПВВ АТО, протягом тижня збільшилися також черги на пунктах в'їзду-виїзду.

Мал. 6 – Кількість транспортних засобів, які очікували у контрольних пунктах в'їзду-виїзду на оформлення для перетину лінії розмежування.

Зважаючи на складний соціально-економічний стан на Кримському півострові та у окремих районах Донецької та Луганської областей протягом звітного тижня зберігся насторожуючий рівень ризику збільшення обсягів внутрішньої міграції.

2.2. У сфері нелегальної (незаконної) міграції

Ризик збільшення фактів незаконного проникнення іноземців та ОБГ на територію України.

Із запровадженням країнами ЄС жорстких заходів реагування на факти незаконної міграції, південні та західні регіони України, аналогічно до

Угорщини, Македонії, Сербії, Італії, Хорватії та Греції можуть стати транзитними пунктами для нелегалів на шляху до розвинених країн ЄС.

Державною прикордонною службою України та іншими правоохоронними органами продовжують фіксуватися випадки незаконних спроб перетину кордону невеликими групами мігрантів, які намагаються потрапити до держав – членів ЄС.

Так, за повідомленнями на офіційному сайті, Держприкордонслужбою на минулому тижні було виявлено 13 іноземців, які намагалися нелегально перетнути державний кордон України у напрямку країн-членів ЄС, з яких 7 в'єтнамців, 4 афганців та 2 сирійців.

7 березня ввечері прикордонники Мукачівського загону спільно з спецпідрозділом УСБУ в Закарпатській області завадили незаконному переправленню через державний кордон 4 громадян Афганістану. Затриманих доставлено до прикордонного підрозділу²³.

Протягом 5 березня прикордонники Чопського та Мукачівського загонів на ділянках відповідальності відділів «Великий Березний» та «Лужанка» виявили 9 нелегальних мігрантів із Сирії та В'єтнаму, які намагалися незаконним шляхом потрапити до країн-ЄС.

Так учора прикордонники відділу «Великий Березний» Чопського загону затримали 7 громадян В'єтнаму неподалік від кордону із Словаччиною. Затримані повідомили, що мали намір потрапити до країн Євросоюзу.

Також прикордонники відділу «Лужанка» Мукачівського загону затримали двох вихідців із Сирії, які також шукали кращої долі в одній з країн ЄС. Один із затриманих проживав в Україні вже майже 11 років, але вирішив спробувати потрапити до однієї з країн Європи з метою покращення умов життя. Наразі затриманих доставлено до пункту тимчасового тримання, подальшу їх долю визначатиме суд²⁴.

Станом на 10.03.2016 органами ДМС виявлено 747 нелегальних мігрантів, у тому числі 58 – впродовж минулого тижня. Детальна інформація щодо географії виявлення нелегальних мігрантів органами ДМС наведена у малюнку 8.

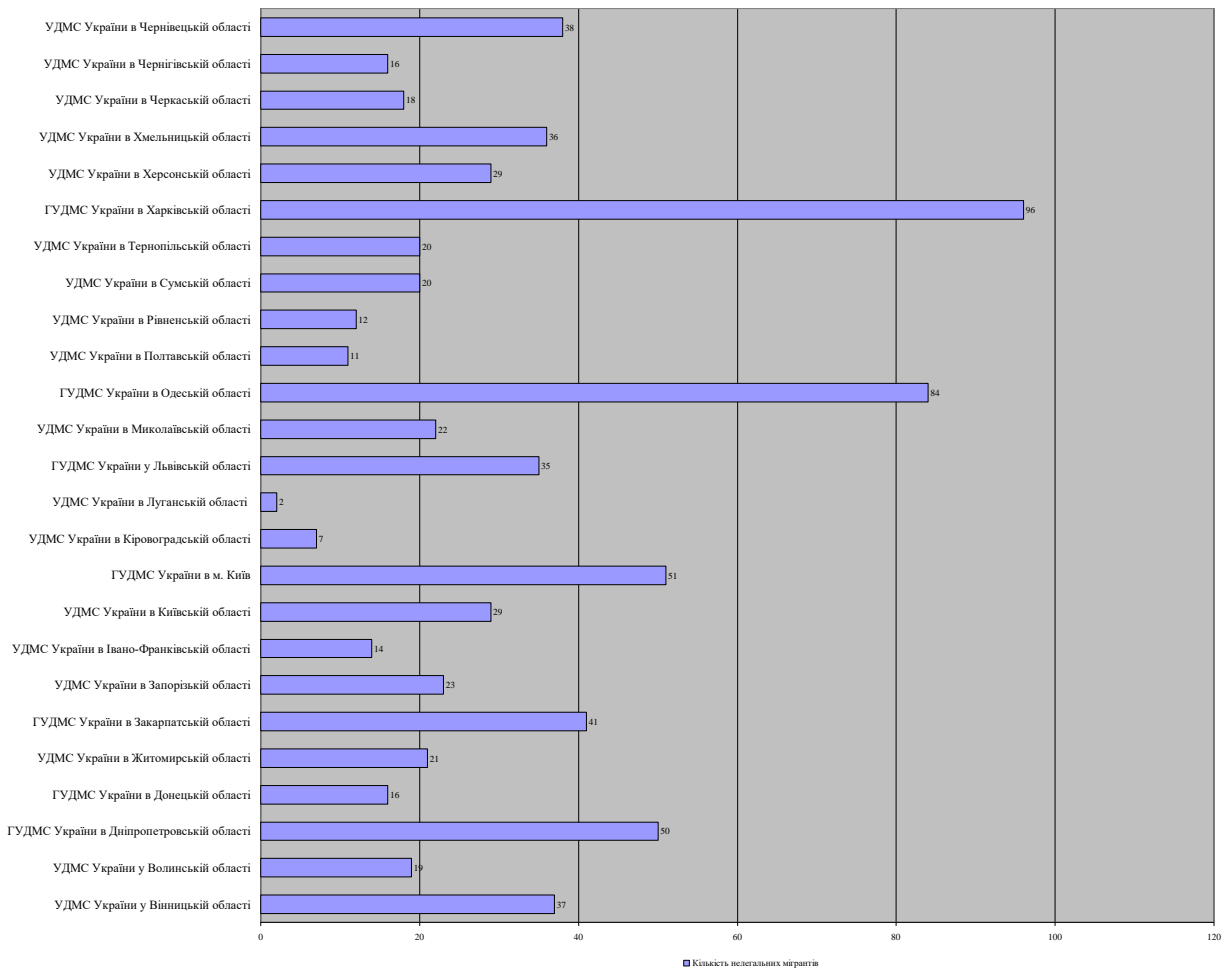
Також органами ДМС впродовж минулого тижня виявлено 252 іноземців та осіб без громадянства, які порушили правила перебування в Україні.

Наразі головним фактором відсутності масового напливу нелегальних мігрантів з країн Африки та Азії в Україну є настання несприятливих кліматичних умов, незручне географічне розташування по відношенню до основних шляхів міграції у ЄС, наявність військового конфлікту на Сході України та невпинне зниження прожиткового рівня населення України.

²³ http://mryhg5i.m5xxmltvme.cmle.ru/ua/about/news/news_10971.htm

²⁴ http://mryhg5i.m5xxmltvme.cmle.ru/ua/about/news/news_10950.htm

Географія виявлення нелегальних мігрантів органами ДМС станом на 10.03.2016

Мал. 8. – Географія виявлених органами ДМС нелегальних мігрантів станом на 10.03.2016

Короткостроковий прогноз: враховуючи зниження напруги у районах проведення АТО, погіршення кліматичних умов та наростання спротиву мігрантам у країнах-членах ЄС, ризик збільшення фактів незаконного проникнення іноземців на територію України є насторожуючим.

2.3. У сфері надання притулку

Ризик зростання звернень громадян, у країнах походження яких відбуваються дії, що перешкоджають нормальному проживанню людей, із заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує захисту.

Впродовж 2015 року за отриманням статусу притулку в Україні звернулися 1 433 осіб, що на 260 осіб більше, ніж за 2014 рік. Найбільша кількість шукачів притулку в Україні у 2015 році були вихідцями з Афганістану – 607, Сирії – 136, Сомалі – 111 та Росії – 86.

У поточному році, станом на 10.03.2016, органами ДМС прийнято 143 рішення відносно осіб, які звернулися за притулком в Україні, з яких 6 рішень –

про надання статусу особи, яка потребує додаткового захисту, 87 рішень – про відмову у наданні захисту та 50 рішень про втрату/позбавлення/скасування статусу шукача захисту наданням статусу осіб.

Для порівняння – впродовж усього 2015 року ДМС прийнято 920 рішень стосовно шукачів притулку, з яких про визнання біженцем – 49 рішень, про визнання особою, яка потребує додаткового захисту – 118 рішень, про відмову у наданні захисту – 599 рішень та про втрату/позбавлення/скасування статусу особи, якій надано притулок – 154 рішення.

З огляду на те, що у країнах походження шукачів притулку в Україні тривають активні бойові дії, і те, що держави-члени ЄС закривають власні кордони для нелегальних мігрантів з країн Північної Африки та Близького Сходу, в Україну у будь-який момент може хлинути потік мігрантів, утому числі тих, що прямують до держав-членів ЄС.

Короткостроковий прогноз: враховуючи наявність триваючих військових конфліктів у країнах Близького Сходу і Північної Африки, зростання проблем з продовольством у країнах міграційного ризику та наростання спротиву мігрантам у державах-членах ЄС, рівень збільшення потоків шукачів захисту в Україні наразі є насторожуючим.

2.4. У сфері трудової міграції

Ризик необґрунтованого зростання обсягів трудової міграції в Україні та негативного впливу трудових мігрантів на ринок праці в Україні.

На тижні, що минув оприлюднено декілька прогнозів щодо економічного розвитку України на 2016 рік.

Зокрема, найбільш оптимістичний сценарій для України представив лондонський інститут Capital Economics – 5% зростання за підсумками 2016 року. Позитивним бачать розвиток економіки нашої країни фахівці ICU (2,6% зростання за підсумками року), Кабінету міністрів і ключового кредитора – Міжнародного валютного фонду (обидва джерела прогнозують зростання 2%), Нацбанку, інвесткомпаній Dragon Capital і BCG Consensus (їх прогноз – 1 -1,2% зростання за підсумками 2016 року).

Середній прогноз видав Bloomberg – 1,2%.

Найменш оптимістичні в своїх прогнозах інвестбанк ING, Київський інститут еволюційної економіки і Київський інститут соціальних та економічних досліджень. Ці джерела прогнозують падіння економіки України від «мінус» 1% до «мінус» 2,3%²⁵.

Рівень інфляції за підсумками січня-лютого 2016 року становив 100,5 %, у тому числі в лютому – 99,6%²⁶.

Короткостроковий прогноз: враховуючи викладене та події на Сході України та відсутність передумов для необґрунтованого зростання обсягів трудової міграції в Україні ризик негативного впливу трудових мігрантів на ринок праці в Україні наразі є допустимим.

²⁵ <http://news.finance.ua/ua/news/-/370925/eksperty-rozjishlysy-a-v-prognozah-dlya-ekonomiky-ukrayiny-vid-5-zrostannya-do-padinnya-na-2-3>

²⁶ <http://ukurier.gov.ua/uk/articles/index-spozhyvchih-cin-u-lyutomu-2016-roku/>